

FIȘA DISCIPLINEI

Morală creștină. Aspecte sociale și bioetice

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie ortodoxă pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Morală creștină. Aspecte sociale și bioetice				Codul disciplinei	OLR5558
2.2. Titularul activităților de curs				Pr. Lect. univ. dr. Gabriel Noje			
2.3. Titularul activităților de seminar				Pr. Lect. univ. dr. Gabriel Noje			
2.4. Anul de studiu	IV	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI) (se detaliază punctul 3.5. SI = 3.5.1+3.5.2.+3.5.3+3.5.4.+3.5.5+3.5.6.)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					18
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					20
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				64	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe de Vechiul și Noul Testament, Dogmatică Ortodoxă, Istoria filosofiei
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Ecran de proiecție.</i> Studentii se vor prezenta la cursuri cu telefoanele mobile închise sau pe modul silențios. Frecventarea cursului în proporție de 70 %.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	<i>Ecran de proiecție.</i> Frecventarea seminarului în proporție de 70 %. Studentii se vor prezenta la seminarii cu telefoanele mobile închise sau pe modul silențios.

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic - Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă) - Enunțarea corectă a doctrinei cultului/Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii - Pastorația eficientă a credincioșilor: consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale - Analiza și interpretarea datelor, privind, istoria cultului/Bisericii și istoria religiilor - Săvârșirea ritualurilor cultice
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierahice, respectând principii de credință religioasă - Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește să prezinte studenților caracteristicile modernității și postmodernității prin referire la câteva dintre cele mai evidente fenomene și trăsături ale acestora cu impact puternic asupra vieții morale și spirituale a omului contemporan. Expunerea va consta, pe de o parte, în descrierea aspectelor esențiale ale acestor fenomene și realități studiate, astfel încât studentul să obțină o înțelegere cât mai cuprinzătoare a lumii în care trăiește. Pe de altă parte, analiza temelor supuse atenției va fi dublată de o poziționare și argumentare teologică menită să ofere studentului posibilitatea de a purta un dialog critic și articulat cu societatea în care trăiește, în așa fel încât raportarea acestuia la realitățile contemporane să fie în conformitate cu etosul creștin răsăritean și cu valorile evanghelice.
7.2 Obiectivele specifice	- Să identifice și să analizeze critic impactul secularizării și al postsecularizării asupra percepției etice și bioetice a societății contemporane. - Să identifice și să descrie principalele dileme morale și bioetice cu care se confruntă societatea contemporană, în special în domenii precum medicina, tehnologia, viața de familie și protecția vieții. - Să analizeze critic, din perspectivă teologic-ortodoxă, pozițiile contemporane asupra acestor dileme, raportându-le la antropologia creștină și învățătura Bisericii. - Să dezvolte capacitatea de a formula răspunsuri argumentate și coerente la întrebările bioetice actuale, pornind de la sursele revelate, tradiția patristică și documentele bioetice ale Bisericii Ortodoxe

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Modernitatea și provocările acesteia la adresa moralei creștine.	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
2. Secularizarea, postsecularizarea și noile metamorfoze ale religiosului (bricolaj religios, New-Age, religiozitate difuză)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

3. Globalizarea între economie și spiritualitate	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
4. Ascensiunea individualismului și implicațiile sale morale	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
5. Nihilismul și răsturnarea valorilor morale. Relativismul moral și consecințele sale	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
6. Amurgul datoriei morale și glorificarea datoriei față de sine	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
7. Cultura consumului și paradoxurile abundenței	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
8. Criza familiei și noile forme de coabitare amoroasă. Exacerbarea erosului și tirania plăcerilor. Sensul creștin al erosului	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
9. Continentul digital și impactul lui asupra moralității	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
10. Probleme de bioetică: reproducerea medical asistată, avortul	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
11. Probleme de bioetică: sfârșitul vieții și problematica eutanasiei	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
12. Criza mediului înconjurător sau problematica ecologică	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice

Bibliografie

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Epoca contemporană și provocările acesteia la adresa moralei creștine	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
2. Secularizarea, postsecularizarea și noile metamorfoze ale religiosului (bricolaj religios, New-Age, religiozitate difuză)	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
3. Globalizarea între economie și spiritualitate	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
4. Ascensiunea individualismului și implicațiile sale morale	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
5. Nihilismul și răsturnarea valorilor morale. Relativismul moral și consecințele sale	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
6. Amurgul datoriei morale și glorificarea datoriei față de sine	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
7. Cultura consumului și paradoxurile abundenței	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
8. Criza familiei și noile forme de coabitare umană. Exacerbarea erosului și tirania plăcerilor. Sensul creștin al erosului	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
9. Continentul digital și impactul lui asupra moralității	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică

10. Probleme de bioetică: reproducerea medical asistată, avortul	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
11. Probleme de bioetică: sfârșitul vieții și problematica eutanasiei	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
12. Criza mediului înconjurător sau problematica ecologică	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică

Bibliografie selectivă

1. Andreicuț, IPS Andrei, *Principii de morală creștină*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012.
2. Belu, Pr. Dumitru, „Sensul creștin al iubirii de sine”, în *Studii Teologice* 7-8 (1957), pp. 497-526.
3. Belu, Pr. Dumitru, „Un aspect mai puțin luat în seamă al iubirii de semenii”, în *Studii Teologice* 5-6 (1958), pp. 341-365.
4. Belu, Pr. Dumitru, *Despre iubire*, Basilica, București, 2016.
5. Bucevschi, Orest, „Datorile individului față de colectivitate după concepția creștină”, în *Studii Teologice* 5-6 (1949), pp. 381-390.
6. Bucevschi, Orest, „Învățătura creștină despre iubire și dreptate ca virtuți sociale”, *Studii Teologice* 9-10 (1953), pp. 579-589.
7. De Franța Miranda, Mario, *Omul nedumerit. Creștinul în societatea de azi*, Editura Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș, 2024.
8. Delsol, Chantal, *Sfârșitul creștinătății. Inversiunea normativă și noul timp*, traducere din franceză și prefață de Teodor Baconschi, ediția a doua, Editura Spandugino, București, 2021.
9. Gavriluță, Nicu, *Noile religii seculare. Corectitudinea politică, tehnologiile viitorului și transumanismul*, Editura Polirom, Iași, 2018.
10. Gavriluță, Nicu, *Secularizarea și camuflările sacrului*, Editura Polirom, Iași, 2025.
11. Heidegger, Martin, *Metafizica lui Nietzsche*, traducere din germană de Ionel Zamfir și Cătălin Cioabă, Humanitas, București, 2005.
12. Iloaie, Pr. Ștefan, *Cultura vieții. Aspecte morale în bioetică*, Renașterea, Cluj-Napoca, 2009.
13. Iloaie, Pr. Ștefan, *Relativizarea valorilor morale. Tendințele eticii postmoderne și morală creștină*, Renașterea, Cluj-Napoca, 2009.
14. Iloaie, Pr. Ștefan, *Responsabilitatea morală personală și comunitară. O perspectivă teologică*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2009.
15. Lipovetsky, Gilles, *Amurgul datoriei. Etica nedureroasă a noilor timpuri democratice*, traducere și prefață de Victor-Dinu Vlăduțescu, Babel, București, 1996.
16. Lipovetsky, Gilles, *Fericirea paradoxală. Eseu asupra societății de hiperconsum*, coll. Plural M, traducere de Mihai Ungurean, Polirom, Iași, 2007.
17. Mantzaridis, Georgios, *Morală creștină. II. Omul și Dumnezeu. Omul și semenul. Poziționări și perspective existențiale și bioetice*, traducere de Cornel Constantin Coman, Editura Bizantină, București, 2006.
18. Mladin IPS Nicolae (coord.), *Teologia Morală Ortodoxă. Vol. II. Morală Specială*, ediția a doua, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003.
19. Mladin, IPS Nicolae, *Poruncă și libertate. Prelegeri de Morală Ortodoxă*, col. Moralia 3, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2013.
20. Noje, Gabriel, „Biserica Ortodoxă și provocările religiozității postmoderne”, în: Mihai Himcinschi, Răzvan Brudiu (eds.), *Biserica Ortodoxă și provocările viitorului*, Editura Reîntregirea / Editura Presa Universitară Clujeană / Editura Aeternitas, Alba-Iulia / Cluj-Napoca, 2020, pp. 221-234.
21. Noje, Gabriel, „Eutanasia între legitimize și contestare. Trei argumente în favoarea eutanasiei și evaluarea lor din perspectivă teologică”, în: *Tabor – Revistă de cultură și spiritualitate românească*, XII (2018), nr. 9, pp. 46-60.
22. Noje, Gabriel, „Taina slujirii fratelui. Un model al comuniunii în era individualismului și a fragmentării sociale. Aspecte moral-teologice”, în: *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Theologia Orthodoxa*, 60 (2015), nr. 2, Cluj-Napoca, pp. 147-152.
23. Noje, Gabriel, „Teologie și Ecologie în viziunea Patriarhului Ecumenic Bartolomeu I”, în: *Tabor – Revistă de cultură și spiritualitate românească*, XIII (2019), nr. 11, pp. 26-32.
24. Noje, Gabriel, *Aspecte ale corporalității în societatea contemporană. O evaluare ortodoxă*, presa Universitară Clujeană, 2021.
25. Ploieșteanu, † Varlaam, Buchiu Ștefan et alli (Coords.) *Familia creștină. O binecuvântare pentru Biserică și Societate*, Basilica, București, 2012.
26. Ritzer, George, *Globalizarea nimicului. Cultura consumului și paradoxurile abundenței*, traducere de Raluca Popescu, Humanitas, 2010.
27. Spitzer, Manfred, *Demența digitală. Cum ne turbură mintea noile tehnologii*, traducere din germană de Dana Verescu, Editura Humanitas, București, 2020.

28. Spitzer, Manfred, *Singurătatea. Boala. Nerecunoscută*, traducere din germană de Andra-Octavia Drăghiciu și Alexandra Furnea, Humanitas, București, 2023.
29. Stăniloae, Dumitru / Costa de Beauregard, Marc Antoine, *Mica Dogmatică vorbită. Dialoguri la Cernica*, ediția a III-a, traducere de Maria Cornea Ică Jr., Editura Deisis, Sibiu, 2007.
30. Teșu, Ioan C., *Creștinul în lumea digitală*, Editura Sfântul Mina, 2020.
31. Teșu, Ioan C., *Familia contemporană, între ideal și criză*, Editura Doxologia, Iași, 2011.
32. Trueman, Carl R., *Ascensiunea și triumful sinelui modern. Amnezie culturală, individualism expresiv, drumul către revoluția sexuală*, prefață de Rod Dreher, traducere de Paula Blaj, Editura Cartea creștină, Oradea, 2023.
33. Twenge, Jean M. *Generația internetului*, traducere din engleză de Loredana Bucuroaia, Editura Baroque Books & Arts, 2020.
34. Zăgrean, Ioan, „Un model de prietenie în Vechiul Testament”, în *Mitropolia Ardealului* 4-6 (1965), pp. 288-305.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării programei analitice la disciplina Morală creștină, anul IV, semestrul al doilea, accesibilă în format electronic pe site-ul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare orală individuală, pe baza unui subiect extras de student, conținând două cerințe.	70%
10.5 Seminar/laborator	Activitate la seminar	Prezentarea orală a unui text atribuit de titularul cursului, la data stabilită, precum și predarea versiunii scrise a prezentării în cadrul seminarului din penultima săptămână de activitate didactică.	20%
		Implicarea în dezbateri seminariale	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Cunoștințe minime pentru acordarea notei 5: Tratarea satisfăcătoare a cel puțin uneia dintre cele două cerințe formulate în subiectul extras. • Realizarea activității de seminar.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data completării:
12.04.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

